

ЗАКОН

Опрацюваний на підставі :

Збір.зак.від 2005 р.

№ 17 поз.141

№ 62, поз.550

Від 6 січня 2005 р.

про національні та етнічні меншини а також про регіональну мову

**Розділ 1
Основні положення**

Стаття 1.

Цей закон регулює справи відносно збереження і розвитку культурної totoжності національних та етнічних меншин, збереження і розвитку регіональної мови, способу реалізації принципу рівноправності осіб незалежно від їх етнічного походження а також визначає завдання і компетенції органів урядової адміністрації та одиниць територіального самоврядування у сфері цих справ.

Стаття 2.

1. Національною меншиною в розумінні цього ж закону є група польських громадян яка загально відповідає слідуючим критеріям:

- 1) є менш чисельна від решти населення Республіки Польща;
- 2) істотно відрізняється від решти громадян мовою, культурою або традицією;
- 3) прагне зберегти свою мову, культуру або традицію;
- 4) має почуття своєї історичної національної спільноти та спрямована на її виявлення і захист;
- 5) її предки проживали на сучасній території Республіки Польща щонайменше 100 років;
- 6) ототожнюється з нацією зорганізованою у своїй державі.

2. Національними меншинами визнається слідуючі меншини:

- 1) білоруська;
- 2) чеська;
- 3) літовська;
- 4) німецька;

- 5) вірменська;
  - 6) російська;
  - 7) словацька;
  - 8) українська;
  - 9) єврейська.
3. Етнічною меншиною в розумінні цього ж закону є група польських громадян яка загально відповідає слідуючим критеріям:
- 1) є менш чисельна від решти населення Республіки Польща;
  - 2) істотно відрізняється від решти громадян мовою, культурою або традицією;
  - 3) прагне зберегти свою мову, культуру або традицію;
  - 4) має почуття своєї історичної національної спільноти та спрямована на її виявлення і захист;
  - 5) її предки проживали на сучасній території Республіки Польща щонайменше 100 років;
  - 6) не ототожнюється з нацією зорганізованою у своїй державі.
4. Етнічними меншинами визнається слідуючі меншини:
- 1) караїмська;
  - 2) лемківська;
  - 3) ромська;
  - 4) татарська.

Стаття 3.

Кожен раз коли в законі йдеться про:

- 1) меншини – під цим терміном розуміється національні та етнічні меншини, про які йдеться в статті 2;
- 2) мову меншини - під цим терміном розуміється власну мову національної та етнічної меншини, про яку йдеться в статті 2.

Стаття 4.

1. Кожна людина що належить до меншини має право свobodно рішати про трактування її як особу яка належить або не належить до меншини, а таке рішення або користування зв'язаними з цим рішенням правами не несе з собою яких-небудь негативних наслідків.
2. Ніхто не може бути обов'язаним, інакше ніж на підставі закону, виявляти інформації про власну приналежність до меншини або виявляти своє походження, мову меншини або релігію.
3. Ніхто не може бути зобов'язаним доводити свою приналежність до даної меншини.

4. Особи які належать до меншини можуть користуватися правами і свободами що виникають з принципів зафіксованих у цьому законі як індивідуально, так і спільно з іншими членами своєї меншини.

Стаття 5.

1. Забороняється стосувати які-небудь засоби з метою асиміляції осіб які належать до меншини, якщо ці засоби стосується проти їх волі.
2. Забороняється стосувати які-небудь засоби з метою зміни національних або етнічних пропорцій на територіях заселених меншинами.

Стаття 6.

1. Забороняється дискримінації з powodu приналежності до меншини.
2. Органи публічної влади є зобов'язані починити відповідні заходи з метою:
  - 1)сприяння повної та дійсної рівності у сфері економічного, суспільного, політичного і культурного життя поміж особами які належать до меншини, а особами які належать до більшості;
  - 2)захисту осіб, які є об'єктом дискримінації, ворожесті або насильства в наслідок їх приналежності до меншини;
  - 3) укріплення міжкультурного діалогу.

Розділ 2

Вживання мови меншини

Стаття 7.

1. Особи які належать до меншини мають право вживати та писати свої імена і прізвища згідно з правилами правопису мови меншини, в особливості до реєстрації в актах громадського стану та в документах тотожності.
2. Імена та прізвища осіб які належать до меншини записані в іншому алфавіті ніж латинський алфавіт підлягають транслітерації.
3. Міністр у справах державної адміністрації в порозумінні з міністром у справах релігійних конфесій та національних і етнічних меншин визначить, шляхом розпорядження, систему транслітерації, про яку йдеться в пар. 2, враховуючи правила правопису мови меншини.

Стаття 8.

Особи які належать до меншини мають в особливості право на:

- 1) свободне користування мовою меншини як в приватному, так і в публічному житті;
- 2) розповсюдження та обмін інформації на мові меншини;
- 3) вміщення на мові меншини інформації приватного характеру;

- 4) навчання мови меншини або навчання мовою меншини.

Стаття 9.

1. Перед органами гміни, крім офіційної мови, можна користуватися, як допоміжною мовою, мовою меншини.
2. Допоміжну мову можна вживати лише в гмінах, в яких число мешканців гміни що належать до меншини, якої мова має вживатися як допоміжна мова, є не менше ніж 20% загального числа мешканців гміни і які були вписані до Офіційного реєстру гмін, в яких вживається допоміжна мова, названого в подальшому "Офіційним реєстром".
3. Можливість вживання допоміжної мови означає, що особи які належать до меншини, з застереженням пар. 5, мають право:
  - 1) звертатися до органів гміни допоміжною мовою в писемній або усній формі;
  - 2) отримувати, на чітку вимогу, відповіді, також допоміжною мовою в писемній або усній формі.
4. Допускається внесення заяви допоміжною мовою. Внесення заяви допоміжною мовою не становить браку що викликає залишення заяви без розгляду.
5. Процедура апеляції відбувається виключно офіційною мовою.
6. Ніхто не може ухилитися від виконання згідного з правом наказу або рішення оголошеного офіційною мовою, якщо ситуація вимагає негайного його виконання, так щоб могло досягнути свою мету.
7. Сумніви розв'язуються на підставі документу складеного офіційною мовою.

Стаття 10.

1. Запис у Офіційному реєстрі вносить ведучий Офіційний реєстр міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин, на підставі заяви ради гміни.
2. Заява, про яку йдеться в пар. 1, повинна включати в особливості урядові дані відносно числа мешканців гміни, в тому числа мешканців які належать до меншини, якої мова має вживатися як допоміжна мова а також ухвалу ради гміни про вираження згоди на впровадження допоміжної мови зі вказанням мови меншини, яка має бути допоміжною мовою.
3. Перед записом в Офіційному реєстрі, міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин перевіряє заяву, про яку йдеться в пар. 1. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин може відмовити у внесенні запису до Офіційного реєстру, якщо заява не відповідає вимогам визначеним в пар. 2.
4. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин відмовляє у внесенні запису до Офіційного реєстру якщо число

мешканців гміни що належать до меншини, якої мова має вживатися як допоміжна мова, є менше ніж 20% загального числа мешканців цієї гміни.

5. У разі відмови у внесенні запису до Офіційного реєстру рада гміни має право внести скаргу до адміністративного суду.

6. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин на вимогу ради гміни викреслює гміну з Офіційного реєстру.

7. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин визначить, в порозумінні з міністром у справах державної адміністрації, шляхом розпорядження, спосіб провадження Офіційного реєстру а також зразок заяви, про яку йдеться в пар. 1, враховуючи в особливості дані що дозволяють однозначно ідентифікувати гміни (назва воєводства, назва повіту, назва гміни) а також інформації, про які йдеться в пар. 2.

Стаття 11.

1. У гміні вписаної до Офіційного реєстру працівникам працюючим в уряді гміни, в допоміжних місцевих органах самоуправління а також в місцевих одиницях та бюджетних закладах можна присудити додаток за знання допоміжної мови яка обов'язує на терені цієї гміни. Принципи надання додатку а також його розмір визначають положення відносно системи виплат для працівників органів місцевого самоврядування.

2. Знання допоміжної мови підтверджує диплом, свідоцтво або сертифікат.

3. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин визначить, в порозумінні з міністром у справах освіти та виховання, шляхом розпорядження, реєстр дипломів, свідоцтв або сертифікатів, про які йдеться в пар. 2, враховуючи усі мови меншин.

Стаття 12.

1. Додаткові традиційні назви на мові меншини можна вживати крім:

1) офіційних назв місцевостей та фізіографічних об'єктів,

2) назв вулиць

- установлених польською мовою на підставі окремих положень.

2. Додаткові назви, про які йдеться в пар. 1, можна вживати лише на терені гмін вписаних до, веденого міністром у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин Реєстру гмін на терені яких вживаються назви на мові меншини, названого в подальшому "Реєстром гмін". Запис до Реєстру гмін вносить міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин на вимогу ради

гміни, на терені якої мають вживатися ці назви, з застереженням пар. 7 і статті 13 пар. 1-7.

3. Додаткові назви, про які йдеться в пар. 1, не можуть нав'язувати до назв у 1933-1945 роках, наданих владами Третього Німецького Рейху або Союзу Радянських Соціалістичних Республік.
4. Додаткові назви, про які йдеться в пар. 1, можна впровадити на терені всій гміни або в поодиноких місцевостях.
5. Додаткові назви, про які йдеться в пар. 1, є подані після назви польською мовою і не можуть бути вживані незалежно.
6. Установлення додаткової назви на мові меншини відбувається згідно з правописом цієї мови.
7. Додаткова назва місцевості або фізіографічного об'єкту на мові меншини може бути установлена на вимогу ради гміни, якщо:
  - 1) число мешканців гміни які належать до меншини не менше ніж 20% загального числа мешканців цієї гміни, або, у випадку заселеної місцевості, за установленням додаткової назви місцевості на мові меншини висловилася в консультаціях, проведених у порядку визначеному в статті 5а пар. 2 закону від 8 березня 1990 р. про місцеве самоврядування (Збір.зак.від 2001 р. № 142, поз. 191, з пізн. зм.)¹, понад половина мешканців цієї місцевості беручих участь в консультаціях;
  - 2) заява Ради гміни отримала позитивну оцінку Комісії з назв місцевостей та фізіографічних об'єктів, утвореної на підставі закону від 29 серпня 2003 р. про офіційні назви місцевості та фізіографічних об'єктів (Збір.зак. № 166, поз. 1612).
8. В установленні додаткових назв вулиць на мові меншини стосується положення закону, про який йдеться в пар. 7 п. 1.

Стаття 13.

1. Рада гміни пред'являє заяву, про яку йдеться в статті 12 пар. 7, на заяву мешканців гміни що належать до меншини або з власній ініціативи. У випадку заяви відносно назви заселеної місцевості, рада гміни є обов'язана раніше провести у цій справі консультації з мешканцями цієї місцевості, у порядку визначеному в статті 5а пар. 2 закону про місцеве самоврядування.
2. Рада гміни пред'являє заяву, про яку йдеться в статті 12 пар. 7, міністрові у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин за посередництвом воєводи.
3. Заява, про яку йдеться в статті 12 пар. 7, повинна включати:
  - 1) ухвалу ради гміни про установлення додаткової назви місцевості або фізіографічного об'єкту;
  - 2) правильне звучання офіційної назви місцевості або фізіографічного об'єкту на польській мові;

---

¹ Зміни однорідного тексту вищеназваного закону були оголошені в Збір.зак. від 2002 р. № 23, поз. 220, № 62, поз. 558, № 113, поз. 984, № 153, поз. 1271 і № 214, поз. 1806, від 2003 р. № 80, поз. 717 і № 162, поз. 1568 а також від 2004 р. № 102, поз. 1055, № 116, поз. 1203 і № 167, поз. 1759.

3) у випадку фізіографічного об'єкту - погляди управління воєводств, на терені яких знаходиться об'єкт,

4) пропоноване звучання додаткової назви на мові меншини;

5) оговорення результатів консультації, про які йдеться в пар. 1 і в статті 12 пар. 7 п. 1;

6) інформацію про фінансові кошти внесення пропонованої зміни.

4. Необхідність запитання про думку вважається здійсненою якщо немає готових поглядів, про які йдеться в пар. 3 п. 3, протягом 30 днів з дати отримання запитання про думку.

5. Воєвода є обов'язаний передати міністрові у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин заяву, про яку йдеться в статті 12 пар. 7, не пізніше ніж протягом 30 днів з дати його отримання, додаючи свою оцінку. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин передає Комісії з назв місцевостей та фізіографічних об'єктів заяву до розгляду. Комісія з назв місцевостей та фізіографічних об'єктів пред'являє міністрові у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин свій погляд, за посередництвом міністра державної адміністрації, негайно після зазнайомлення з заявою.

6. Додаткову назву місцевості або фізіографічного об'єкту на мові меншини вважається зафіксованою, якщо вона була внесена до Реєстру гмін.

7. Запис, про який йдеться в пар. 6, вносить міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин, після отримання позитивної оцінки Комісії з назв місцевостей та Фізіографічних об'єктів.

8. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин відмовить у внесенні до Реєстру гмін додаткової назви місцевості або фізіографічного об'єкту на мові меншини або викреслить назву з цього Реєстру, якщо вона буде нав'язувати до назви у 1933-1945 роках, наданої владами Третього Німецького Рейху або Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

9. У випадку відмови внесення запису, про який йдеться в пар. 6, і викреслення, про яке йдеться в пар. 8, Рада гміни має право внести скаргу до адміністративного суду.

10. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин в порозумінні з міністром державної адміністрації, визначить, шляхом розпорядження, зразки заяв Ради гміни:

1) про внесення гміни до Реєстру гмін,

2) про установлення додаткової назви місцевості або фізіографічного об'єкту на мові меншини

- беручи під увагу докладний об'єм інформації поміщених у Реєстрі гмін.

11. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин в порозумінні з міністром державної адміністрації, визначить, шляхом розпорядження, спосіб провадження Реєстру гмін а також докладний об'єм інформації поданих у цьому Реєстрі, враховуючи визначення воєводства і повіту, на терені яких знаходиться

гміна, назву гміни, офіційну назву місцевості або фізіографічного об'єкту а також додаткову назву на мові меншини.

12. Міністр у справах транспорту, в порозумінні з міністром у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин і міністром державної адміністрації, визначить, шляхом розпорядження, деталі відносно поміщення на знаках та таблицях додаткових назв мовою меншини, враховуючи в особливості розмір та стиль шрифту назв у польській мові та мові меншини.

Стаття 14.

Під числом мешканців гміни які належать до меншини, про яку йдеться в статті 9 пар. 2, статті 10 пар. 4 і статті 12 пар. 7 п. 1, треба розуміти число формально зафіксоване як результат останнього загального списку людей.

Стаття 15.

1. Видатки пов'язані з впровадженням та вживанням на терені гміни допоміжної мови а також видатки пов'язані з впровадженням додаткових назв, про які йдеться в статті 12 пар. 1, на мові меншини поносить, з звстереженням пар. 2, бюджет гміни.

2. Видатки пов'язані з обміном інформаційних таблиц в наслідок установаження додаткової назви місцевості або фізіографічного об'єкту на мові меншини поносить державний бюджет.

Стаття 16.

Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин наказує переклад цього ж закону на мови меншин.

Розділ 3

Освіта і культура

Стаття 17.

Реалізація права осіб які належать до меншини на навчання мови меншини або навчання мовою меншини, а також права цих осіб на навчання історії та культури меншини відбувається на принципах і в порядку, визначеному у законі від 7 вересня 1991 р. про систему освіти (Збір.зак. від 2004 р. № 256, поз. 2572 і № 281, поз. 2781).

Стаття 18.

1. Органи публічної влади є обов'язані починати відповідні заходи з метою допомагання діяльності спрямованої на захист, збереження та розвиток культурної тотожності меншини.

2. Засобами, про які йдеться в пар. можуть бути в особливості цільові або адресні дотації на:

- 1) діяльність культурних інституцій, артистичної активності та творчесті меншин а також артистичних імпрез маючих вагоме значення для культури меншини;
- 2) інвестиції для захисту культурної тотожності меншини;
- 3) видавання книжок, часописів, періодичних видань та друків мовами меншин або польською мовою, у друкованому вигляді а також в інших техніках запису образу та звуку;
- 4) пропагування теле- та радіопередач що транслюються меншинами;
- 5) захист місць пов'язаних з культурою меншини;
- 6) діяльність в світлицях;
- 7) діяльність бібліотек а також документації про культурне та артистичне життя меншини;
- 8) виховання дітей та молоді реалізоване в різних формах;
- 9) пропагування знань про меншини;
- 10) інші програми що реалізують завдання, про які йдеться в пар. 1, а також спрямовані на громадянську інтеграцію меншини.

3. Дотації, про які йдеться в пар. 2, що надаються з частини державного бюджету, розпорядником якої є міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин, можуть бути надані, без проведення явного конкурсу оферт. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин щорічно повідомляє про принципи діяльності у справах відносно надання дотації, про які йдеться в пар. 2. Положення статті 14-18 закону від 24 квітня 2003 р. про діяльність для публічного добра і про волонтерство (Збір.зак. № 96, поз. 873 а також від 2004 р. № 64, поз. 593, № 116, поз. 1203 і № 210, поз. 2135) стосується відповідно.

4. Засобами, про які йдеться в пар. 1, можуть бути також засоби переказані з бюджету одиниці територіального самоврядування, організаціям або інституціям, які реалізують завдання для захисту, збереження та розвитку культурної тотожності меншини.

5. Адресні дотації, про які йдеться в пар. 2, можуть отримувати меншини або маючи вагоме значення для культури меншини культурні інституції. Положення статті 73 пар. 4 закону від 26 листопада 1998 р. про публічні фінанси (Збір.зак. від 2003 р. № 15, поз. 148, з піз. зм.)² стосується відповідно.

---

² Зміни однорідного тексту вищеназваного закону були оголошені в Збір.зак. від 2003 р. № 45, поз. 391, № 65, поз. 594, № 96, поз. 874. № 166, поз. 1611 і № 189, поз. 1851 а також від 2004 р. № 19, поз. 177, № 93, поз. 890, № 121, поз. 1264, № 123, поз. 1291 і № 210, поз. 2135 і № 273, поз 27 а також від 2005 р. № 14, поз. 114.

Розділ 4

Регіональна мова

Стаття 19.

1. Регіональною мовою в розумінні цього ж закону, згідно з Європейською картою регіональних мов або мов меншин, вважається мова, яку:

1) традиційно вживають на території даної держави її громадяни, які становлять менш чисельну групу від решти населення цієї держави;

2) відрізняється від офіційної мови цієї держави; це не стосується ані діалектів офіційної мови держави, ані мов мігрантів.

2. Регіональною мовою в розумінні цього ж закону є кашубська мова. Положення статті 7-15 стосується відповідно, з тим що під числом мешканців гміни, про яку йдеться в статті 14, слід розуміти число осіб які користуються регіональною мовою, формально зафіксоване як результат останнього загального списку людей.

Стаття 20.

1. Реалізація права осіб які користуються мовою, про яку йдеться в статті 19, на навчання цієї мови або навчання цією мовою відбувається на принципах і в порядку визначеному в законі названому в статті 17.

2. Органи публічної влади є зобов'язані піднімати відповідні заходи для пропагування діяльності спрямованої на захист та розвиток мови, про яку йдеться в статті 19. Положення статті 18 пар. 2 і 3 а також пар. 5 стосується відповідно.

3. Засобами, про які йдеться в пар. 2, можуть бути також засоби переказані з бюджету одиниці місцевого самоврядування організаціям або інституціям, що реалізують завдання спрямовані на захист та розвиток мови, про яку йдеться в статті 19.

Розділ 5

Органи у справах національних та етнічних меншин

Стаття 21.

1. Органом урядової адміністрації у справах що стосуються закону є міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин.

2. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин в особливості:

1) сприяє реалізації прав та потреб меншин піднімаючи діяльність для добра меншин а також програми відносно:

а) збереження та розвитку тотожності, культури і мови меншини, забезпечиваючи повну громадську інтеграцію осіб які належать до меншин,

б) реалізації принципу рівного трактування осіб незалежно від їх етнічного походження;

2) взаємодіє з відповідними органами у сфері протидіяння порушенню прав меншини;

3) робить аналіз та характеристику правового та соціального положення меншини, в тому у сфері реалізації принципу, про який йдеться в п. 1 лит. б;

4) пропагує знання на тему меншин а також їх культури, а також піднімає дослідження про положення меншин, в тому у сфері дискримінації, про яку йдеться в статті 6 пар. 1, її ознак а також метод та стратегії протидіяння її наявності;

5) піднімає діяльність для збереження та розвитку мови, про яку йдеться в статті 19.

Стаття 22.

1. До завдань воєводи належить:

1) координація на терені воєводства діяльності органів урядової адміністрації, реалізуючих завдання для добра меншин;

2) підняття діяльності з метою шанування прав меншини та протидіяння порушенню цих прав і дискримінації осіб які належать до меншини;

3) підняття діяльності для рішення проблем меншин;

4) розпочинання діяльності з метою респектування прав осіб що користуються мовою, про яку йдеться в статті 19.

2. З метою реалізації завдань, про які йдеться в пар. 1, воєвода співпрацює з органами місцевого самоврядування та громадськими об'єднаннями, в особливості з об'єднаннями меншин а також рекомендує програми для добра меншин, а також збереження і розвитку мови, про яку йдеться в статті 19, реалізовані на терені даного воєводства.

3. Воєвода може установити уповноваженого представника у справах національних та етнічних меншин у порядку статті 35 закону від 5 червня 1998 р. про урядову адміністрацію в воєводстві (Збір.зак. від 2001 р. № 80, поз. 872, з пізн. зм.)³ на неозначений час.

Стаття 23.

1. Твориться Спільну Комісію Уряду і Національних та Етнічних Меншин як орган рекомендаційно-дорадчий орган Голови Ради Міністрів, названий в подальшому "Спільною комісією".

2. До завдань Спільної комісії належить:

---

³ Зміни однорідного тексту вищеназваного закону були оголошені в Збір.зак. від 2001 р. № 128, поз. 1407, від 2002 р. № 37, поз. 329, № 41, поз. 365, № 62, поз. 558, № 89, поз. 804 і № 200, поз. 1688, від 2003 р. № 52, поз. 450, № 137, поз. 1302 і № 149, поз. 1452 а також від 2004 р. № 33, поз. 287.

1) вираження погляду на справи реалізації прав та потреб меншин, в тому характеристика способу реалізації цих прав а також формулювання пропозицій щодо діянь спрямованих на забезпечення реалізації прав та потреб меншини;

2) характеристика програм які служать творенні сприятливих умов для збереження та розвитку культурної тотожності меншин а також збереження та розвитку регіональної мови;

3) розгляд проектів правових актів відносно справ меншин;

4) розгляд розміру та принципів розподілу засобів призначених у державному бюджеті на допомогу для діяльності спрямованої на захист, збереження та розвиток культурної тотожності а також збереження та розвиток регіональної мови;

5) піднімання діянь з метою протидіяти дискримінації осіб які належать до меншини.

3. Для реалізації своїх завдань Спільна комісія:

1) співпрацює з органами державної адміністрації та місцевого самоврядування а також з зацікавленими громадськими об'єднаннями;

2) може звертатися до інституції, установ та наукових середовищ а також громадських об'єднань в особливості про оцінки, становища, експертизи або інформації;

3) може запрошувати представників одиниць місцевого самоврядування, громадських об'єднань та наукових середовищ взяти участь в своїх працях.

Стаття 24.

1. До складу Спільної комісії входять:

1) представники органів державної адміністрації:

a) міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин,

b) міністра державної адміністрації,

c) міністра у справах культури та захисту народної спадщини,

d) міністра у справах освіти та виховання,

e) міністра у справах публічних фінансів,

f) міністра у справах праці,

g) Міністра юстиції,

h) міністра внутрішніх справ,

i) міністра у справах суспільного забезпечення,

j) міністра закордонних справ,

k) Голови Головного Статистичного Уряду,

l) Ради охорони пам'яті боротьби та мучеництва,

m) Керівника канцелярії Голови Ради Міністрів;

2) представники меншин у числі:

- a) двох представників білоруської меншини,
- b) один представник чеської меншини,
- c) двох представників литовської меншини,
- d) двох представників німецької меншини,
- e) один представник вірменської меншини,
- f) один представник російської меншини,
- g) один представник словацької меншини,
- h) двох представників української меншини,
- i) один представник єврейської меншини,
- j) один представник караїмської меншини,
- k) двох представників лемківської меншини,
- l) двох представників ромської меншини,
- l) один представник татарської меншини;

3) двох представників середовища що користується мовою, про яку йдеться в статті 19;

4) секретар Спільної комісії, яким є працівник уряду що обслуговує міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин.

2. Голова Ради Міністрів покликає та відкликає членів Спільної комісії на вимогу міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин.

3. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин повідомляє органи, про які йдеться в пар. 1 п. 1, а також організації меншин та середовища що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, про свій намір виступити до Голови Ради Міністрів з заявою, про яку йдеться в пар. 2.

4. Органи, про які йдеться в пар. 1 п. 1, висувають міністрові у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин своїх кандидатів в члени Спільної комісії протягом 90 днів з дати отримання повідомлення, про яке йдеться в пар. 3.

5. Поодинокі меншини, про які йдеться в статті 2, а також середовище що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, висувають міністрові у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин своїх кандидатів в члени Спільної комісії репрезентуючих дану меншину або середовище що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, у числі визначеному для цієї меншини або для цього середовища відповідно в пар. 1 п. 2 або п. 3, протягом 90 днів з дати отримання повідомлення, про яке йдеться в пар. 3.

6. Якщо в терміні визначеному в пар. 5, якась меншина або середовище що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, не висуне своїх кандидатів або висуне інше число кандидатів ніж визначено відповідно для цієї меншини в пар. 1 п. 2, а для середовища в пар. 1 п. 3, тоді міністр у справах

релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин висуває цієї меншині або середовищу на розгляд своїх кандидатів в члени Спільної комісії репрезентуючих цю меншину або середовище. У випадку якщо меншина або середовище не висловить свого погляду протягом 30 днів з дати пред'явлення її міністром у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин кандидатів, необхідність отримання оцінки вважається здійсненою.

7. У заяві, про яку йдеться в пар. 2, міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин рекомендує як кандидатів в члени Спільної комісії лише особи представлені органами, про які йдеться в пар. 1 п. 1, а також меншини або середовище що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, з застереженням пар. 6, а також кандидата в секретари Спільної комісії.

Стаття 25.

1. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин звертається до Голови Ради Міністрів з заявою про відкликання члена Спільної комісії у випадку:

- 1) складення членом відмовлення від членства в Спільної комісії;
- 2) звернення органом, меншиною або середовищем що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, яких репрезентує член до міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин з обгрунтованою заявою про відкликання члена зі складу Спільної комісії;
- 3) засудження члена правомочним судовим вироком за навмисний злочин.

2. Приналежність в Спільної комісії вигасає у випадку смерті.

3. У разі закінчення терміну членства в Спільної комісії або відкликання члена, Голова Ради Міністрів, на вимогу міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин, покликає нового члена Спільної комісії. Положення статті 24 пар. 2-7 стосується відповідно.

Стаття 26.

Рада Міністрів може включити до складу Спільної комісії, шляхом розпорядження, представника органу урядової адміністрації іншого ніж згаданий в статті 24 пар. 1 п. 1. До покликання та відкликання члена Спільної комісії стосується відповідно положення статті 24 пар. 2, 3 і 7 а також статті 25.

Стаття 27.

1. Співголовами Спільної комісії є представник міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин а також представник меншини та середовища що користуються мовою, про яку йдеться в статті 19, вибраний членами Спільної комісії, про яких йдеться в статті 24 пар. 1 п. 2 і 3.

2. Співголову Спільної комісії покликає та відкликає Голова Ради Міністрів, на вимогу міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин.

Стаття 28.

1. Засідання Спільної комісії відбуваються не рідше одного разу на 6 місяців.
2. Засідання скликає співголова Спільної комісії, який є представником міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин з власній ініціативи або на вимогу співголови, який є репрезентантом меншини та середовища що користується мовою, про яку йдеться в статті 19.
3. З метою випрацювання спільного становища меншини та середовища що користуються мовою, про яку йдеться в статті 19, співголова, який є представником меншини і цього середовища, може скликати засідання, в яких візьмуть участь лише члени Спільної комісії, про яких йдеться в статті 24 пар. 1 п. 2 і 3. Це становище негайно передається співголовою іншим членам Спільної комісії.
4. З метою випрацювання спільного становища урядової адміністрації, співголова, як репрезентант міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин, може скликати засідання з участю лише членів Спільної комісії, про яких йдеться в статті 24 пар. 1 п. 1. Це становище невідкладно передається співголовою іншим членам Спільної комісії.
5. Становища, про які йдеться в пар. 3 і 4, а також погляди, про які йдеться в статті 23 пар. 2, передаються Голові Ради Міністрів та Раді Міністрів.
6. Докладний статут Спільної комісії визначає, шляхом розпорядження, Голова Ради Міністрів.

Стаття 29.

1. Члени Спільної комісії не мають права на виплату за членство у Спільної комісії.
2. Представники організації меншини а також середовища що користуються мовою про яку йдеться в статті 19, беручи участь в працях Спільної комісії мають право на покриття коштів поїздок та ночлігів, на умовах визначених у положеннях відносно розміру а також умов устанавлення належної суми для працівника державної одиниці або одиниці самоврядування бюджетної сфери за внутрішні службові поїздки, витрачених на підставі статті 775 § 2 Кодексу законів про працю.

Стаття 30.

1. Організаційно-технічне обслуговування праць Спільної комісії забезпечує уряд обслуговуючий міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин.

2. Кошти діяльності Спільної комісії покриваються з народного бюджету з частини, якої диспонентом є міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин.

Стаття 31.

1. Органи державної адміністрації, місцевого самоврядування а також організації меншин а також середовища що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, є зобов'язані переказувати міністрові у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин, на його вимогу, інформації залишених у сфері діяльності цих органів або організації та інформації відносно положення меншин а також середовища що користується мовою, про яку йдеться в статті 19, або реалізації завдань для добра меншин або збереження і розвитку мови про яку йдеться в статті 19.

2. Об'єм інформації, про які йдеться в пар. 1, підлягає розглядові Спільною комісією.

3. Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин приготує, не рідше одного разу на два роки, Звіт про ситуацію меншин в Республіці Польща, враховуючи інформації, про які йдеться в пар.

1. Звіт підлягає розглядові Спільною комісією.

4. Звіт разом з розглядом, про які йдеться в пар. 3, передаються Раді Міністрів, а потім - після затвердження Звіту Радою Міністрів - публікуються міністром у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин в електронної формі.

Стаття 32.

Органи державної адміністрації, місцевого самоврядування а також позаурядові організації є зобов'язані переказувати воєводі на розгляд, документи відносно програм реалізованих з їх участю на терені воєводства, що стосуються меншин або збереження та розвитку мови про яку йдеться в статті 19, фінансованих в цілому або в частині з публічних засобів.

Розділ 6

Зміни в діючих положеннях, перехідні та заключні положення

Стаття 33. (ухилена).

Стаття 34.

У законі від 7 вересня 1991 р. про систему освіти (Збір.зак. від 2004 р. № 256, поз. 2572 і № 281, поз. 2781) в статті 13 додається пар. 6 і 7 в звучанні:

„6. Міністр у справах освіти та виховання підніме діяння з метою забезпечення можливостей навчання вчителів а також доступ до підручників на потребі шкіл та публічних установ, про які йдеться в пар.

1.

7. Міністр у справах освіти та виховання підніме діяння з метою популяризації знання про історію, культуру, мову та релігійні традиції національних та етнічних меншин а також середовища які користуються регіональною мовою."

Стаття 35.

У законі від 29 грудня 1992 р. про радіомовлення та телебачення (Збір.зак. від 2004 р. № 253, поз. 2531) вноситься слідуючі зміни:

1) в статті 21:

а) в пар. 1а додається п. 8а в звучанні:

"8а) врахування потребностей національних та етнічних меншин а також середовища що користується регіональною мовою, в тому передача інформаційних програм на мовах національних та етнічних меншин а також на регіональній мові.",

б) в пар. 2 касується п. 9;

2) в статті 30 додається пар. 4а в звучанні:

"4а. Утворюючи програмні ради відділів передаючих програми мовами національних та етнічних меншин а також регіональною мовою директори відділів врахують кандидатів яких висувують громадські об'єднання, національні та етнічні меншини а також середовища що користується регіональною мовою."

Стаття 36.

У законі від 4 вересня 1997 р. про відділи державної адміністрації (Збір.зак. від 2003 р. № 159, поз. 1548, з пізн. зм.)⁴ вноситься слідуючі зміни:

1) в статті 5 п. 25 отримує звучання:

"25) релігійні конфесії а також національні та етнічні меншини";

2) Стаття 30 отримує звучання:

"Стаття 30. Розділ релігійні конфесії а також національні та етнічні меншини включає справи:

1) відносин Держави з Католицькою Церквою а також іншими церквами та конфесійними зв'язками,

2) пов'язані з захистом та розвитком культурної тотожності національних та етнічних меншин а також захистом і розвитком регіональної мови."

Стаття 37.

У законі від 7 жовтня 1999 р. про польську мову (Збір.зак. № 90, поз. 999, з пізн.зм.) в статті 2 п. 2 отримує звучання:

---

⁴ Зміни однорідного тексту вищеназваного закону були оголошені в Збір.зак. від 2000 р. № 29, поз. 358, від 2002 р. № 144, поз. 1204, від 2003 р. № 73, поз. 661 а також від 2004 р. № 92, поз. 878.

„2) прав національних та етнічних меншин а також середовища користуватися регіональною мовою.“.

Стаття 38.

У законі від 29 серпня 2003 р. про офіційні назви місцевостей та фізикографічних об'єктів (Збір.зак. № 166, поз. 1612) в статті 5 в пар. 1 після п. 5 додається п. 6 в звучанні:

"6) секретар Спільної Комісії Уряду і Національних та Етнічних Меншин, утвореної на підставі положення статті 23 закону від 6 січня 2005 р. про національні та етнічні меншини а також про регіональну мову (Збір.зак. № ..., поз. ...)."

Стаття 39.

Міністр у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин повідомить органи, про які йдеться в статті 24 пар. 1 п. 1 а також організації меншин та середовища що користуються мовою про яку йдеться в статті 19, про намір звернутися до Голови Ради Міністрів з заявою, про яку йдеться в статті 24 пар. 2, протягом 60 днів з дати оголошення закону.

Стаття 40.

До справ охоплених положеннями закону, що урегулюються рішеннями які мають силу в Республіці Польща ратифікованих за попередньою згодою вираженою в законі про міжнародні договори стосується рішення цих же договорів.

Стаття 41.

Працівники уряду що обслуговує міністра у справах культури та захисту народної спадщини які забезпечивають до дня оголошення закону реалізацію завдань у сфері прав національних та етнічних меншин, стаються з цієї дати працівниками уряду який обслуговує міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин. Положення статті 231 Кодекса законів про працю стосується відповідно.

Стаття 42.

1. Майно уряду який обслуговує міністра у справах культури і захисту народної спадщини, що служить реалізації завдань у сфері прав меншин стається з дати оголошення закону майном уряду який обслуговує міністра у справах релігійних конфесій а також національних та етнічних меншин.
2. Фінансові засоби що знаходяться в 24 частині народного бюджету культура і захист народної спадщини, призначені для реалізації завдань у сфері прав меншин а також з метою допомогти у видаванні часописів

регіональною мовою є перераховані з дати оголошення закону до 43 частини народного бюджету релігійні конфесії а також національні та етнічні меншини.

Стаття 43.

Закон вступає в силу після 3 місяців з дня його опублікування за винятком статті 36, статті 39, статті 41 та статті 42, які вступають в силу з дати його опублікування.